Sicut cinamonū ⁊ balſamū aromatizās
Ex his ꝯſurgit aromaticus. ſ. hoc nomē
ihesus quod eſt ꝯditum balſamo diuini
tatis precioſe. cynamono deuote aīme ⁊
mirra carnis mortificate. ¶ Quinto delec/
tat tactum pre ſui mollicie ⁊ lenitate. Ta
ctus non delectat᷑ circa dura ſed mollia.
nec circa aſpa ſed manſueta. neq꜖ circa ri
gida ſꝫ flexibilia. Olim deus erat durus
ad inferendum iuſticiam. Sap. xi. Illos
tanq̄ꝫ durus rex interrogans ꝯdemnaſti.
Erat rigidus ⁊ inflexibilis ad veniā. Ha
bebat aſpitatem pſeueritatē nimiā. Job.
xx. Mutatus es mihi in crudelem. Sed
modo xp̄s eſt vnctus. ps. Unxit te deus
deus tuus oleo leticie pre ꝯſortibus tuis
⁊c. Et ideo factus ē mollis ad miſericor
diā flexibilis ad veniam. mitis ad grām.

¶ De Epiphania domini Sermo. j.

Ecce magi ab
oriente venerūt ⁊c. math. ij.
Chriſtus in hunc mundum
venit vt regnū ſuuꝫ recuparet ⁊ diabolū
inuaſorem eijceret. Jo. xij. Nunc iudiciū
eſt mūdi. nūc princeps hui⁹ mūdi eijciet᷑
foras. ⁊ iō milites ſue curie. ſ. angeli ad
ipſum venerūt vt ſibi gratias agerēt di/
centes Gloria in altiſſimis deo ⁊c. deīde
viſitauerunt eum populares. i. paſtores.
vt eius dn̄m recognoſcerēt. hodie viſita/
uerunt eum principes ⁊ barones vt ſibi
fidelitatē facerent ⁊ munera offerrēt. iōo
dr̄. Ecce magi venerūt ⁊c. ¶ Circa iſtos ma
gos tria ponunt᷑. Primo eoꝝ ſapientia.
Dicunt᷑ eñi magi a ſapientia. nam grece
philoſophus. hebraice ſcriba. latine ſapi
ens. ꝑ ſe magus notat᷑. Eoꝝ aūt ſapiā in
hoc apparet ꝙ xp̄m ſapienter queſiuerūt
ex eo ſcꝫ ꝙ habuerūt d̄ſideriū in querēdo
ſtudiū in interrogādo. ⁊ manſuetū aīm in
acquieſcendo. ⁊ q̄ꝛ iſta habuerūt. iō xp̄m
inuenire meruerūt. Magnū eñi deſideriū
habuerunt q̄ꝛ ſingulis annis ſuꝑ montē
victorialem aſcendebant ⁊ deum vt ſtellā
a balaam ꝓphetā predictā eis oſtenderet
exorabant. Sap. vi. Preoccupat qui ſe
concupiſcunt vt ſeſe illis prior oſtendat.
¶ Scd̄o habuerūt ſtudium in interrogādo
dicentes. vbi eſt qui natus eſt ⁊c. interro
gauerūt eum a ſapientib᷒. ſ. legiſdocto/
ribus. Thob. iiij. Conſilium ſemꝑ a ſapi
ente ꝑquire. ideo magi vt ſapiētes inter/
rogauerūt in iheruſalēꝫ vbi erant ſcribe ⁊
legiſdoctores de re vtili ⁊ neceſſaria non
curioſa. Eccle. vij. Ne dicas quid putas
ꝙ priora tp̄a meliora fuerūt q̄ꝫ nūc ſunt.
Et interrogauerūt aīo inueniendi ⁊ addi
ſcendi nō temptandi. vnde dr̄ math. xxij
Interrogauit eum vnus legiſdoctor tēp
tans eum ⁊c. ¶ Tercio habuerūt manſuetū
animū acquieſcēdo. Triplex eī inſtructio
facta eſt eis vna a celo ꝑ ſtellam. Alia ab
homine ꝑ ꝓphetam. Tercia a deo ꝑ reue/
lationem internā. acquiſiuerunt ergo ſtel
le eius ducatum ſequentes ꝓphetie locū
querentes ⁊ inſpirationi diuine ad hero/
dem nō reuertentes. Sed multi ſunt qui
inſtructōnibus creaturarum non acquie/
ſcunt. cum tamen dicat᷑ Romanī. primo
Inuiſibilia dei a creatura mūdi ꝑ ea que
facta ſunt intellecta ꝯſpiciunt᷑. Et verba
dei contemnūt. Prouerbioꝝ. j. Sapien/
tiam atꝫ doctrinam ſtulti deſpiciunt ⁊ di/
uinam inſpiratōnē extinguūt. j. Thimo.
quinto ca. Spiritum nolite extinguere.
¶ Secundo ponitur eorum ſollicitudo ⁊ di
ligentia cum dicitur. Ab oriente venerūt
Jhero. Voluit autē deus primicias gen
tium vocare potius ab oriente q̄ꝫ ab alia
regione. ex eo ꝙ regio orientalis erat odi
oſa ac imūda ⁊ maledicta. odioſa quidē
erat ex eo ꝙ ibi orta erat prima p̄uarica/
tio. Voluit ergo deus vt ibi fuerat prin/
cipiū noſtre p̄uaricatōnis inde ꝓdiret in
gentibus principium noſtre viuificatōis

Hinc eſt ꝙ dñs in cruce poſitus dorſum
habuit verſus orientē vt ait dam̄. li. iiij.
ad ſignificandū ꝙ culpā ibi ↄtractā poſt
dorſum poſuerat. nec vlterius ipſius re-
cordari volebat. ¶ Scd̄o erat immunda. qꝛ
fuit prima effuſione ſanguinis ſcʒ abel fe
data. ⁊ per fumū incenſoꝝ ydolatraꝝ ma
culata. ⁊ ideo voluit deus vt que immun
da fuerat per effuſionē ſanguinis munda
ret per apparitōem noui ſideris. Hinc eſt
ꝙ dñs in celum aſcendens ad orientem
aſcendit. Iuxta illud ps. Qui aſceudit
ſuper celū celi ad orientē vt per ſacrā aſcē
ſionem ſui corpis mundaret infectio ae-
ris. ¶ Tercio erat maledicta. qꝛ prima ma
ledictio ibi fuit data qñ dixit Geneſis. j.
Maledicta terra in ope tuo. Voluit igit
deus vt vbi ortū habuit maledictio pria
ibi orietꝰ gentibꝫ prima benedictio. Hinc
eſt ꝙ licet iudei adorent ad occidentem.
Saraceni ad meridiē. Chriſtiani ad oriē
tem et eo ꝙ prima benedictio gratie inde
venit. Sap. xvj. Oportet preuenire ſolē
ad benedictōem tuam ⁊c. ¶ Tercio poni
tur aduentus ipſoꝝ cā motiua cum dicit
Vidimus em̄ ſtellā eius in oriente. Cir
ca qd̄ notandū ꝙ quatuor ad veniendū
moti ſunt. Primo ꝑ ſtellam apparentem
Videbant em̄ ipſam ab alijs differre ſitu
qꝛ nō erat in firmamento cū fixis. nec in e
thre cū ceteris planetis. ſed in aere vici-
na terre. In motu. qꝛ ſm̄ dama. qñqꝫ mo
uebatꝰ ab oriente in occidentē. qñqꝫ ex a-
quilone in auſtꝝ. ⁊ qñqꝫ ab oriente in me
ridiem. ⁊ a meridie in aquilonē. Sic em̄
ſm̄ criſ. iacet paleſtina reſpectu perſidis.
In luce. qꝛ lucem ſuā nō poterat ſolis cla
ritas obumbrare. In illūiationis tempe
qꝛ non ſolum in nocte ſed etiā in die luce
bat. In illuminationis interpolatōne. qꝛ
qñqꝫ occultabatur. ⁊ quandoqꝫ appare-
bat cum alie ſtelle non occultentꝰ niſi ꝑ ex
trinſecū impedimentū. ¶ Scd̄o moti ſunt
ad veniendū ꝑ angelū imꝑantem. Aug⁹.
in ſermo. Si dicturus es a quibꝫ magi
audierunt ꝙ talis ſtella pueꝝ natum ſig
nificaret ꝓfecto ab angelis aliqua moni
tione reuelationis. ⁊ ſubdit. Potuerunt
illis angeli dicere Ite ⁊ adorate eū vbi na
tus eſt. ⁊ ſimul iudicare qualis quantuſ
qꝫ ⁊ qui natus ſit. ¶ Tercio moti ſunt ad
veniendū ꝑ pueꝝ alloquentē Nam ſicut
refert criſo. Magis ſupra montē exñtibꝫ
ſtella habens formā pueri ꝑuuli in cuius
capite erat crux ad eos deſcendit. eiſqꝫ di
xit vt in iudeā ꝑgerent. ⁊ ibi natum pueꝝ
inuenirent. ¶ Quarto moti ſunt ad veniē
dum ꝑ diuinā inſpiratōem reuelantem.
vnde dicit Leo. Preter illā ſtelle ſpēm q̄
corporeū incitauit obtutū fulgentior veri
tatis radius eoꝝ corda ꝑdocuit. Bernar.
Profecto qui magos adduxit ipē inſtru
xit. ⁊ qui ꝑ ſtellā foris amōuit ipē in occl
to corda edocuit. Iſti ſunt quatuor nun-
cij ꝑ quos xp̄s nos ad ſe vocat. ſ. ꝑ predi
catoꝝ inſtructōem. Iſti ſunt angeli dei ꝑ
ſue grē oblatōem Iſta eſt ſtella dei ꝑ inte
riorem admonitōē Iſta eſt inſpiratio dei
ꝑ ſue paſſionis memoratōem. Iſta ſigni
ficatꝰ ꝑ pueꝝ dei qui in capite crucē gere-
bat. Sed tñ multi ſunt adeo obſtinati ꝙ
ad ipſum venire ↄtemnunt. Unde ait ꝓ-
uer. j. Vocaui ꝑ meos nuncios ammonē
do. ⁊ renuiſtis. extendi manū meā ſcʒ in
cruce ⁊ nō fuit qui aſpiceret. Deſpexiſtis
oē ↄſilium meū. i. inſpiratōem meā. ⁊ in-
crepatōē meam neglexiſtis. i. grām que
veſtra vitia arguebat.

¶ Eodem die. Sermo. ij.

Ecce magi ab oriente venerūt ⁊c.
Aduent⁹ magoꝝ deſcribitꝰ q̄ntuʒ
ad tria. Primo q̄ntū ad locū cū
dr̄. Ab oriente venerūt ⁊c. In oriente qui
dem ortum habuit pcc̄m inuidie. quia ca
yn ex inuidia occidit abel frēm ſuū. Pec
catum auaricie. qꝛ cum cayn deberet offer
re munera ſpicas corroſas ſibi obtulit.
Ibi etiam ortū habuit confuſio lingue.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Sed iſti beati magi in oriēte geniti cōtra
vicium inuidie habuerūt mutuā caritatē
q2 ꝯcorditer ꝛ amicabiliter venerūt. ſcḋm
tamen eccleſie repreſentatōnē vnus erat
adoleſcēs. alius vir. tercius ſenex. Ado
leſcentes eñ ꝯſueuerunt eſſe temerarij ꝛ
preſumptuoſi. Uiri vero viri ſuꝑbi ꝛ am
bicioſi. ſenes iracundi ꝛ auari ac ſuſpici/
oſi. Fuit ergo mirꝫ ꝙ iſti in quibꝫ erat tā/
ta morū diuerſitas ſic pacifice venerunt.
Jſa. xi. Uitulus leo ꝛ ouis ſimul mora/
buntur ꝛ puer ꝑuulus minabit eos. Per
vitulum ſignificat̄ adoleſcens laſciuus.
Per leonem vir ſuꝑbus. per ouē qui hꝫ
anhelitum fetidum ꝛ paucitatem dentiuꝫ
ſenex intelligit̄. Jſti ꝯcorditer morati fue
runt ꝛ puer paruus in cunabilis exiſtens
eos ad ſe benigne minauit. Scḋo contra
pctm̄ auaricie habuerūt liberalitatē. vnḋ
ḋr. Aptis theſauris ſuis ꝛc̄. Non ei eos
aperuerūt herodi diuiti. ſed chriſto pauꝑi
nec in via. ſed cum ad xp̄m ꝑuenerūt. q2
nō ſunt aliqua danda ꝓpter apparentiaꝫ.
ꝓpter laudem dei ſeu diuinā. nec dederūt
vilia ſed precioſa quia theſauros Tercio
ꝯtra cōfuſionem lingue habuerūt lingue
vniformitatem. nō enim variauerūt. ſed
vna ꝛ cōcordi lingua dixerunt. venimus
adorare eū Et tamen multa impedimēta
retrahencia eis occurrerunt ne ipſum que
rerent vel adorarēt. ſ. difficultas itineris
amiſſio ſideris. timor regis. vilitas naſ/
¶ centis. pauꝑtas ꝛ penuria matris ¶ Scḋo
deſcribit̄ aduentus magoꝝ ꝗ̄tum ad du
catum. cum dicit̄ Uidimus ſtellaꝫ eius
Uoluit autem dn̄s natiuitatem ſuam po
tius ꝑ ſtellam ꝗ̄ ꝑ aliā creaturā reuelare
Et hoc ex triplici ratōne. Primo vt incar
natōnis miſterium oſtenderet. ſtella enim
eſt corpus celeſte a luce ſolis irradiatum.
lux ſolis eſt diuinitas que tūc corpus ir/
radiauit quādo ſe carni vniuit. Et qm̄ ſo
lem non poſſumꝰ in ſe reſpicere. videmus
eius lucem in ſidere. in nube ꝛ in monte.

Lux igit̄ diuinitatis corpori ſe vniens a
nobis videt̄ tanq̄ʒ ī ſidere Apo. xxij. Ego
ſum radix dauid. ſtella candida ꝛ matuti
na. tanq̄ʒ in nube. Jſa. xix. Aſcendit dn̄s
ſuꝑ leuem nubem ſcilꝫ ſuꝑ carnem a pcti
pondere immunē. Tanq̄ʒ in monte. Jſa.
ij. Erit in nouiſſimis diebꝫ ꝑparatus mōs
domus dn̄i ꝛc̄. Scḋa ratio eſt vt lingua
celi ſibi teſtimoniū ꝑhiberet. Eſt eñ qua/
druplex lingua. ſ. diuina angelica hūana
ꝛ celeſtis Locuta igit̄ fuit lingua diuina
dicens p̄s. Filius meus es tu ego ho. ꝛc̄
Lingua aūt angelica cum dixit. Luce. ij.
Natus eſt vobis hodie ſaluator. Et ling
ua humana dicens Aug. Quid erat illa
ſtella niſi mirifica līgua celi que narraret
gloriam dei. Tercia ratio eſt vt magos ꝑ
ſenſibilia ad diuina manuduceret. Nam
ſcḋm dioniſium triplex eſt ordo aſcēden
di in deum. ſ. ꝑ ſenſibilium manuductōꝫ.
ꝑ intellectualiū oꝑationem. ꝛ ꝑ immedi
atam vniōnē. Magi ergo primo moti ſunt
ſenſibili ſtella. deinde intellectuali ꝛ ſpiri
tuali ꝓphetia. tandem immediate chriſti
¶ preſentia. Tercio d̄ſcribit̄ eoꝝ aduentus
ꝗ̄tum ad finem intentum cum dicit̄ Et
venimꝰ adorare. Adorauerūt ipſuꝫ corde
q2 veram de ipſo fidem habuerunt. Ore.
q2 ipſum regem deum ꝛ hominē confeſſi
fuerunt. Corꝑe. q2 ante ipſum ſe proſtra
uerunt. Et opere. q2 precioſa munera ſibi
obtulerunt.

¶ De eodem Sermo. iij.

Uidimus ſtellam eius in oriente
ꝛc̄. De iſta ſtella quinq̄ʒ legunt̄
Primū eſt eius apparitio. quia
magis in oriente apparuit. ¶ Notandum
auteꝫ ꝙ in chriſti natiuitate quedā ſtella
apparuit in aere ſicut iſta de qua dicit̄ hic
Que nō erat in firmamento cū fixis. nec
in ethere cum planetis. ſed ī aere ꝓxima
terre. Quedam apparuit in monte. q2 ſm
narratōnem. Criſo. Magis in monte exi
ſtentibus quedam ſtella in forma pueri

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

ad eos deſcendit. Quedam apparuit in
circulo aureo ſm narrationem oroſij ⁊ in
nocentij. Quedam apparuit in celo. qꝛ ſi/
cut refert albumaſar quedam in celo ap/
paruit que puer in vlnis tenebat. Et ſe/
nex iuxta eam erat qui eam nō tangebat.
quem puer chriſtiani vt idem ait deum
ſuum eſſe dicunt. Per ſtellã ergo gratia
dei ſignificat̄ que apparuit in aere. in mon
te. in circulo ⁊ in celo. Aer enim eſt medi/
us inter celū ⁊ terram per quem ſignificã
tur illi qui nec in celū aſcendūt per ſuper/
biam ⁊ preſumptōem. neqꝫ deſcendunt in
infernū per nimiū inordinatū timorē. ſed
ſtant in medio per ſpem ⁊ dei amorem. Et
in talibꝫ gratia dei apparet. Ezechie. viij.
Eleuauit me ſpūs inter celum ⁊ terram.
Et hoc ſignificandū homo factus eſt me
dius. Fecerat deus creaturam corporalē
⁊ ipſam in terrã ꝓſtrauit. fecerat pure ſpū
alem que ſe nimis eleuauit. Ideoqꝫ fecit
hominem ex vtraqꝫ natura ꝯpoſitum. ſcili
cet corꝑalem ⁊ ſpūalem ne aut nimis ele
uetur per preſumptōem. aut nimis ſe deij
ciat per timorem. ſed in medio maneat ꝑ
ſpem ⁊ dei amorem. ¶ Secundo apparuit
ſtella id eſt diuina gratia in monte. id eſt
in multis ſanctis qui ſunt eleuati ꝑ vite
ꝑfectionē. Prouer. xiiij. Iuſticia eleuat
gentem. Magni ꝑ iuſtificatōem Roma.
viij. Quos autē iuſtificauit hos ⁊ magni
ficauit. Et ꝯſpicui per exempli exhibitio/
nem. Math. v. Non poteſt ciuitas abſcō
di ſupra montem poſita. ¶ Tercio apparet
in circulo. Forma circularis eſt pulchra.
ſimpla ⁊ ampla. Illi ergo ſunt forma cir
cularis qui ſunt pulchri per puritatem.
Simplices per rectam intentiōem. ⁊ lati
per caritatem. ¶ Quarto apparuit in celo.
id eſt in hijs qui ſunt celeſtes per ꝯuerſa/
tionem. de quoꝝ numero erat apoſtolus.
qui dicebat Philip. iij. Noſtra ꝯuerſatō
in celis eſt ¶ Secundum qd̄ de iſta ſtella
legitur eſt eius occultatio. Fuit enim ad
tempus occultata ex diuina ꝓuidentia.
vt ipſi iheruſalem cogerent̄ intrare. ⁊ a do
ctoribꝫ inquirere. vt ſic in ore duorum vel
trium ſtaret omne verbū. Primus teſtis
fuit apparens ſtella. Secundus inſinua/
ta ꝓphetia. Tercius reuelatio diuina cum
dicit̄. Reſponſo accepto in ſomnis. Iſti
autē tres non potuerunt fallere neqꝫ falli
ſcꝫ nec ſtella. qꝛ ad hoc a deo fuerat miſſa
Nec ꝓphetia. qꝛ ab incommutabili verita
te fuerat inſpirata. Nec reuelatio diuina.
quia immediate a deo fuerat infuſa No
tandum autem ꝙ hec ſtella in oriente ⁊ oc
cidente. id eſt rome fuerat viſa. in medio
occultata eſt. id eſt in iheruſalē que in me
dio terre habitabilis dicit̄ eſſe ſita. Ori/
ens ⁊ occidens ſignant natiuitatē ⁊ mor
tem. medium aūt vitam. Conſideratō au
tem natiuitatis ē cauſa humilitatis Hu
militas autem eſt introductiua grē. j. Pe
tri. v. Humilibꝫ aūt dat gratiam. Conſi
deratio aūt mortis eſt cauſa timoris. Ti/
mor autem eſt expulſiuus culpe. Ecci. ꝓ.
Timor dn̄i expellit peccatum. Conſidera
tio aūt longioris vite eſt cauſa ſuperbie ⁊
vane fiducie Job. xv. Cunctis diebꝫ ſu/
is impius ſuperbit. ⁊ numerus annoꝝ ⁊c̄
Et ſic patet ꝙ in oriente ⁊ occidente. id ē
in ꝯſideratione natiuitatis ⁊ mortis ſtel/
la. i. dei gratia infunditur. In ꝯſideratiōe
medij occultat̄ ¶ Tercium qd̄ de iſta ſtel
la legit̄ eſt eius anteceſſio. vnde dicit̄. an
tecedebat eos Habuerunt eñ magi tres
ductores. ſcꝫ ſtellam. virtutem angelicã.
⁊ ſpiritusſancti preſentiam. Unde etiam
vt narrat remigius. quidam dixerunt ip
ſam ſtellam fuiſſe angelum Alij ſpiritum
ſanctum qui in ſpecie ſtelle apparuit Qui
ergo vult ad chriſtum ire oportet ꝙ du/
catur a diſcretione bene illuminãte. ⁊ iſte
eſt ductor ſydereus. Prouerbiorum. iiij.
Palpebre tue precedant greſſus tuos A
timore filiali bene humiliante. Et iſte eſt
ductor angelicus. Sicut enim angelus

dat⁹ ē hoī ad cuſtodiā. ſic timor cuſtodit.
Eccle. xxvij. Si non in timore domini ti/
nueris te ſtatim ſubuertetur domus tua.
Et ab amore dei bene inflāmante. ⁊ iſte ē
ductor diuinus. ſ. ipſa caritas. j. Cor. xij
Adhuc excellentiorem viā vobis demon
ſtro ⁊c. Mali aūt ducunt ab errore male
excecāte Sap. ij. Excecauit eos malicia
eorū. A timore ſeruili male humiliāte. ps
Ibi trepidauerunt timore vbi non erat ti
mor. Ab amore carnali male inflāmante.
Pſal. Supcecidit ignis ⁊ non viderunt
ſolem. ¶ Quartum qđ đ iſta ſtella legit̄ eſt
eius motio. cum đr Vſq₃dum veniens.
Cetere ſtelle mouent̄ motu circulari. ve/
loci. ꝓprio ⁊ violēto. Motus aūt huius
ſtelle non fuit circularis vel ſpericus. ſed
quaſi linealis ⁊ rectus. ſcđm Dama. nec
fuit velox nec rapidus ſed dulcis ⁊ tem/
peratus Aug. vt chriſto ſtella plenū red/
dat obſequiū. tempat gradum donec ma
gos ducat ad puerū. nec fuit violentus.
vel ꝓprius ſed a diuina prouidentia ordi
natus Criſo. Cum oportebat ire magos
ibat quando autē ſtare oportebat. ſtabat.
Nos etiā ñ debem⁹ moueri motu circulari
p amore mundanum. q₂ in circuitu impij
ambulāt ſed motu recto p amorem diuū
Cañ. j. Recti diligūt te. nec motu rapido
p indiſcretum feruorem. ſed cum tempa/
mento p diſcretōnem Prouer. xiij. Sub
ſtantia feſtinata minuet̄ ⁊c. nec motu ꝓ/
prio ſed a deo ordinato. q₂ non debemus
ſequi ꝓprium ſenſum ſed dei beneplacitū
Eccl. xviij. Poſt ↄcupiſcentias tuas ne
¶ eas. Quintum qđ de iſta ſtella legitur eſt
eius ſtatio cum đr Staret ſupra. Gratia
eñ dei p ſtellam ſignificata animā ſtabi/
lem facit. Primo q₂ ↄiungit eam vni nō
diuiſo. ſ. deo. Iſa. lj. Unum vocaui eum.
Pſal. Unum pecij a domino hāc requi/
ram. Scđo ſtabili ⁊ eterno. Aug. in libro
ↄfeſ. Redite preuaricatores ad cor. ⁊ in/
herete illi qui fecit vos. ſtate cum eo ⁊ ſta
bitis. Requieſcite cum eo ⁊ ſecūri eritis.
Tercio vniuerſaliter pfecto Mathei. v.
Eſtote pfecti ſicut ⁊ pater veſter celeſtis
pfectus eſt. Quarto fini vltimo. Augu.
de ciuitate dei. Ipſe eſt finis deſideriorū
noſtrorum qui ſine fine videbit̄. ſine faſti
dio amabit̄. ſine fatigatōne laudabit̄

¶ Eodem die Sermo. iiij.

Ecce ſtella quam viderant magi
in oriente antecedebat eos ⁊c.
Stella iſta ꝓpter tria fuit a deo
miſſa. ſ. vt eēt chriſto in obſequiū. vt eēt
magis in ducatum. vt eſſet ipſis ⁊ nobis
in gaudium. ¶ Fuit nanq₃ chriſto in obſe/
quium nō in fatum. vnde dicit̄ Uſq₃ dū
veniens ſtaret ſupra vbi erat puer. Ful/
gentius chriſto ſtella prebuit obſequium
nō imperium. Auguſt. Nō ideo chriſtus
eſt natus q₂ illa ſtella extitit. ſed illa exti/
tit q₂ chriſtus eſt natus. Uñ ſi dici opor/
teret nō ſtellam chriſto. ſed chriſtum ſtelle
fatum fuiſſe diceremus Greg. Dum nō
puer ad ſtellam. ſed ſtella ad puerum cu/
currit ſi dici licuit. nō ſtella fatum pueri.
ſed fatum ſtelle his que apparuit puer fu
it. Conſtellatōnes enim vel ſigna ſub qui
bus aliqui naſcunt̄ neceſſitatē inferri nō
poſſunt. q₂ nati ſub eodē ſigno ſunt ſepe
diuerſorū morū. diuerſorū officiorū. diuerſa
rum cōditōnū. ꝙ enim ſunt diuerſorum
morum dicit Grego. in omel. Cum vno
tempore eodemq₃ pene momento Jacob
⁊ eſau mater fuderit nō vna vtriuſq₃ vite
qualitas fuit. ꝙ ſunt diuerſorū officiorū.
dicit idem Fateri etiam mathematici ſo/
lent. ꝙ quiſquis in aquarij ſigno naſcit̄
piſcatoris miniſterium ſortiatur. Piſca/
toris officium vt fert̄ Gethulia nō habz
Rurſus quos ſub ſigno libre naſci aſſe/
runt Trapezitas futuros dicunt. ⁊ Tra/
pezitas multarum gentium ꝓuincie ig/
norant. ꝙ vero ſunt diuerſarū conditionū.

Dicit idem grego. In perſarum francorum
qꝫ terra reges ex genere ꝓcedunt. quibꝰ ꝑ/
fecto naſcentibꝰ quis eſtimet quanti eiſ/
dem momentis horarum ac temporibꝰ ex ſer
uili ꝯditione naſcunt̄. ⁊ tamen regū filij.
vno eodemqꝫ ſidere ⁊ ſiderum eodē momē
to cū ſeruis nati ad regnum ꝓficiunt cū
ſerui qui ſecum fuerūt geniti in ſeruitute
morant̄. ¶ Secundo ſtella fuit magis in
ducatū. qđ notatur cum dr̄ Antecedebat
eos. Circa qđ notandū ꝙ dū filij iſra/
hel in terram ꝓmiſſionis pergerent quatu
or habuerunt ductores. ſcꝫ columnam nu
bis per diem. ⁊ columnam ignis per noc/
tem. angelicam cuſtodiā Exo. xxiij. Ecce
ego mittam angelum meū qui precedet
te ⁊c. ⁊ diuinam preſidentiam Exo. xxiij
vbi cum diceret deo moyſes. Si nō tu ip
ſe precedas ne educas nos de loco iſto. a
it dominus. Et verbum iſtud qđ locutus
es faciam. ſcꝫ te precedam. Magi ſimili/
ter euntes ad chriſtum. habuerunt colum
nam igneam. i. ſtellam fulgidā. Iſaie. lx.
Ambulabunt gentes in lumine tuo ⁊c. Ha
buerunt columnā nubis. i. ꝓphetiam qua
dictum fuit Et tu bethleem terra iuda ⁊c.
Et dicit̄ ꝓphetia nubes ꝓpter obſcuritatē
Pſal. Tenebroſa aqua in nubibꝰ aeris.
id eſt obſcura intelligētia in ꝓphetijs. Ha
buerunt angelicum miniſterium. qꝛ ſcḋm
beatum augꝰ. angeli eis apparentes dixe
runt. ꝙ illa ſtella natum xp̄um ſignifica/
bat. ⁊ ꝙ in iudeam ꝑgerent. ⁊ natum pu
erum inuenirent. Habuerunt diuinū preſi/
dium qđ eos ab omnibꝰ periculis ꝯſerua
uit. vnde dicit̄ Reſponſo accepto in ſom
nis ſcꝫ a deo ne redirent ad herodem ⁊c.
Si ergo ad chriſtum volumus ꝑgere ne/
ceſſe eſt vt hos quatuor ductores habea/
mus ſcꝫ columnam ignis. i. ſpūm ſanctū
dirigentem. Pſal. Spūs tuus bonus de
ducet me in terrā rectam ⁊c. Columnam
nubis id eſt ſermonē diuinū refrigerantē
Eccī. xviij. None ardorē refrigerabit ros
Sic et verbum eius melius quam datū. An
gelum dei cuſtodientem. ps. Angelis ſu
is mandauit de te ⁊c. Et deū in omnibus
ꝯſeruantem. Deutro. i. Dominus deus
qui ductor eſt veſter, ꝓ vobis ipſe pugna/
bit. ¶ Tercio ſtella fuit magis ⁊ nobis in
gaudium. Unde dr̄. Gauiſi ſunt gaudio
magno valde. Ipſi quidē de quatuor ha
buerunt gaudium. ſcꝫ de ſua pacifica de/
ductione. ⁊ ideo gauiſi ſunt de ſua incolu
mi ꝑuentiōe. de ſua ab herode fallaci eua
ſione. de ſtelle recuperatione. ideo gaudio
magno. ⁊ de pueri inuentione. ideo mag/
no valde Et de hijs quatuor viri ſancti de
bent vtiqꝫ gaudere. Primo. qꝛ ſine labe
peccati ⁊ corruptionis ad patriam celeſtē
ꝑuenerunt. Iſa. lv. In leticia egrediemi
ni ⁊ in pace deducemini. ymmo etiam de/
us gaudet Luce. xv. Frater tuus venit ⁊
occidit pater tuus vitulum ſaginatū. qꝛ
ſanum eum recepit. ¶ Scḋo qn̄ de dyabo
li poteſtate fugiunt. ideo ipſe liberatus de
um laudat dicens Eccī. lj. Confitebor ti
bi dn̄e rex ⁊ collaudabo te deū ſaluatorem
meū ⁊c. gaudens ſe liberatū de faucibus
leonis ſuperbie. de ſeruitute auaricie. ⁊ de
preſſura flamma luxurie ¶ Tercio qn̄ gra
tiam amiſſam recuperant. de hoc enim ipē
gaudet. Unde dicebat ꝓpheta Redde mi
hi leticiā ſalutaris tui. Deus gaudet. vt
Luce. xv. Epulari ⁊ gaudere oportebat.
⁊c. Et angelus gaudet. Ibidē. Gaudiū
eſt angelis dei ſuper vno peccatore pn̄iam
agente. ¶ Quarto qn̄ poſt illud exilium ihe
ſum inuenire ſe ſperant Abbac. iij. Exul/
tabo in deo iheſu meo. Pſal. Adimple/
bis me leticia cum vultu tuo.

¶ De eodem feſto — Sermo. v.

ET intrantes domū inuenerūt pu
erum cum maria matre eius ⁊c. Iſti
beati magi quatuor feciſſe legū/
tur. Ipſi enim xp̄m inuenerunt. inuentū
adorauerunt. adoratum honorauerunt. ho
noratum cuſtodierunt. Inuenerūt igitur

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ideo dicit̄ Intrantes domū inuenerunt pueꝝ. ideo autē inuenerūt qꝛ ipſum queſierunt. eo ſtudio. eo modo eo ordine ⁊ eo fine quo debuerunt. Studiū autē ipſoꝝ fuit in ꝑſcrutando qꝛ ſcripturas balaam qui de hac ſtella ꝓphetauerat diligenter ſcrutati fuerūt Iohā. v. Scrutamini ſcripturas ⁊c̄. In vigilando qꝛ ſuꝑ montem victorialē vigilabāt Prouer. viij. Qui mane vigilauerint ad me inuenient me. In orando qꝛ ꝓ illius ſtelle apparitōe ſꝑ deū orabāt Math. xi. Omnia quecūqꝫ orātes petitis ⁊c̄. Scd̄o queſierūt eo mō quo debuerūt. ſ. fortiter vt nec labore itineris nec turbatōne regis. nec amiſſione ſideris frangerent̄. Sapiēter vt herodis aſtucia nō deciperent̄. Dulciter vt eius ꝓmiſſionibꝫ blandis nō allicerent̄. Tercio queſierūt eum eo ordine quo querere debuerunt. qꝛ primo queſiuerunt euꝫ ꝑ rem ſenſibilem. i. ſtellam. deinde ꝑ rem rōnalē id eſt ꝓphetam. Tandem ꝑ rem ſuꝑintellectualem. id ē reuelatōnē diuinam. Si igit̄ ⁊ nos ipſum querere volumus incipiamus ab infimo humilitatis. deinde ꝓgamus ad mediū virtutis. vltimo ꝑueniamus ad ſummū ꝯtēplatōnis vt poſſimus dicere. ij. Coꝛ. iij. Nos autem reuelata facie gloriam dei ſpeculātes ⁊ cetera. Quarto queſierunt eum eo fine quo debuerunt. vt ſcꝫ ipſum honorarent ꝓſtratione corꝑis. adorarent deuotōe mētis dotarent largitione muneris. Et ſic pꝫ ꝙ ſibi obtulerunt quicquid habuerūt. ſ. corpus cum dicitur Et apertis theſauris ſuis ⁊c̄.

¶ Scd̄o inuentum adorauerūt qd̄ notatur cum dicitur Procidentes. Animam cū dicitur Adorauerunt. Res enim tꝑales cum dicit̄ Et ꝓcidentes adorauerūt eū. Adorauerūt ergo ipſum adoratiōe latrie que eſt cultus ſoli deo debitus. que habꝫ fieri quinqꝫ modis. ſ. mentaliter que ſc̄m Aug. ꝯſiſtit in dei cognitōne. dilectione ⁊ debita ſubiectōne. ⁊ iſtam beati magi cognouerūt ⁊ habuerunt qꝛ deū cognouerūt ⁊ dulciter amauerunt. ⁊ ſe ſibi humiliter ſubiecerūt. Scd̄o habet fieri vocaliter. ſ. orando laudando ⁊ gratias agendo. ⁊ iſto modo beati magi adoraſſe credendi ſunt. Tercio habet fieri realiter in noſtraꝝ rerū oblatōne. ⁊ iſti theſauros ſuos obtulerūt Quarto habet fieri ꝑſonaliter ſicut in genuflexione ⁊ ꝓſtratiōe. ⁊ iſti in terra ſe ꝓſtrauerūt. Quinto habet fieri ſacramentaliter. vt in ſacrificij immolatiōe. ⁊ iſti ſibi munera obtulerunt

¶ Tercio adoratum honorauerūt. ⁊ hoc ꝑ munera que ſibi obtulerūt. nam quadruplex munus ſibi obtulerūt. ſ. munus a corde. qꝛ in eum fideliter crediderūt. Munus ab ore. qꝛ ipſū veꝝ deum ⁊ hominem ꝯfeſſi fuerūt. Munus a manu. quia ſibi munera obtulerūt Munus ab obſequio. qꝛ ante eū ſe ꝓſtrauerunt. Iſtud quadruplex munus ⁊ nos debemus offerre deo ⁊ proximo. Deo debemus offerre munus a corde. qd̄ eſt munus orōnis. ij. Reg. vij. Inuenit ſeruus tuus cor ſuum vt adoraret oratione hac. Munus ab ore. qd̄ ſcꝫ eſt munus laudationis. Pſ. Sacrificium laudis honorificabit me Munus a manu qd̄ eſt munus bone oꝑationis. Eccā. x. Quodcūqꝫ pōt manus tua inſtanter oꝑare ⁊c̄. Munus ab obſequio qd̄ eſt exhibitio ſeruicij ꝑſonalis Eccā. xlv. Bonum eſt obſequi ſancto deo. Iſtud etiam quadruplex munus debemus offerre ꝓximo ſcilicet munus a corde ꝑ compaſſionem. Iſay. lviij. Cum effuderis eſurienti animam tuā ⁊ cetera. Munus ab ore ꝑ correptōnem Math. xviij. Si peccauerit in te frater tuus ⁊c̄. Munus a manu per ſubminiſtratōnem. Eccā. vij. Pauperi porrige manū tuam. Munus ab obſequio ꝑ corporalis obſequij exhibitōnem. Gal. vi. Alter alteri⁹ onera portate

¶ Quarto magi honoratū cuſtodierūt. quia herodi ipſum non ꝑdiderunt. Herodes nāqꝫ habebat turbatōē

in corde. Unde dicit. Iratus eſt valde. Aſtuciam in ope. qꝛ a iudeis locum. ⁊ a magis didicit tempus. Et religionem ſimulatam in ore. vnde dixit. Ut ⁊ ego veniens adorem eū. Magi aūt iſta cognouerunt, ꝓpter tres cauſas vt dicit crif. ſcꝫ ꝓpter eoꝝ bonitatem ⁊ ſimplicitatem. ſcd̄m quam ceteros exiſtimabant ꝓpter regiam dignitatem. qꝛ nō poterāt ſuſpicari ꝙ tantus rex ↄtra vnum pueꝝ talia cogitaret. Et ꝓpter pueri maieſtatem. qꝛ nō poterāt opinari ꝙ tam admirabili puero inſidiaſ moliri auderet. Contra tamen eius maliciam. aſtuciam. ⁊ religionem ſimulatam triplex remediū habuerunt. Primū eſt ipſum ſuffragiū orōnis deuote. vnde dicitur. Reſponſo accepto in ſomnis. Gloſ. Sicut ipſe moyſes tacens clamabat. ſic ⁊ iuſti. Secundū eſt beneficiū inſpiratōnis diuine. qꝛ ipſe deus maliciam herodis eis intimauit. Et quid ipſi facere deberent reuelauit. ſcꝫ ne redirent ad herodē. Terciū eſt ꝓmptitudo obedientie. qꝛ mox diuine inſpirationi obedierunt. qꝛ per aliā viam reuerſi ſunt in regionem ſuam

De eodem. Sermō. vj.

Apertis theſauris ſuis obtulerunt ei munera. Iſta munera fuerūt miſtice ſignificatiua. qꝛ per aurū intelligiſ diuina dilectio. per thus deuota oratio. per mirraꝫ carnis mortificatio. que omnia deo offerre debemus. Significatur aūt dilectio per auꝝ. qꝛ auꝝ eſt preciosum. cuius precioſitas cauſaſ ex tribꝫ ſcꝫ ex raritate. durabilitate. ⁊ vtilitate Eſt enim raꝝ. ideo precioſum Iero. Omne quod raꝝ eſt magis appetitur. Poleguꝫ apud indos precioſius eſt q̄ꝫ auꝝ. Eſt igitur caritas precioſa. qꝛ rara dicitur. Philip. ij. Omnes que ſua ſunt querunt. Et dicit .j. Coꝝ. xiij. Caritas nō querit que ſua ſunt. Ex quo ſequiſ ꝙ nullus .i. valde pauci caritatem habent Secundo aurum eſt durabile. ſic ⁊ ipſa dilectio eſt durabilis ⁊ immortalis. j. Corint. xiij. Caritas nunq̄ꝫ excidit. Excidit lingua ⁊ ſuccedit cordiū ꝑfecta cognitio. Excidit fides ⁊ ſuccedit aperta viſio. Excidit ſpes ⁊ ſuccedit preſentialis poſſeſſio. Caritas autē non excidit. qꝛ ea nihil melius quod ſuccedere ſibi poſſit Tercio aurum eſt vtile quia cor confortat. letificat. ⁊ in iuuentute conſeruat. Sic caritas habet cor cōfortare. conſeruare. ⁊ fortificare. Cantic. viij. Fortis eſt vt mors dilectio. Habet letificare. Unde ipſe apoſtolus vocat eam ſolacium dicens ad Philippē. ij. Si qua conſolatio in chriſto. ſi qd̄ ſolaciū caritatis ⁊c̄. Habet vero in iuuentute conſeruare. ⁊ facit de ſene iuuenem. Pſal. Renouabitur vt aquile iuuentus tua. ⁊ de veſto nouū. Iohan. xiij. Mandatum nouū do vobis vt diligatis inuicē. De mortuo viuum. j. Iohan. iij. In hoc ſcimus quoniam tranſlati ſumus de morte ad vitam qm̄ diligimus fratres. Secūdo debem⁹ offerre deo thus deuote orationis Pſal. Dirigaſ oratio mea ſicut incenſum in cōſpectu tuo. Thus redolens ex carbonibꝫ viuis ꝓcedit. in altum aſcendit ⁊ odoreꝫ reddit. Sic oratio debet ꝓcedere ex corde ignito per amorem. Eccleſiaſ. l. Thus ardens in igne. Talis oratio ſic ignita tria bona facit. Primum eſt. qꝛ dyabolum expellit. Thobie. vj. Cordis eius particulā ſi ſuper carbonas ponas fumus eius extricat omne genus demonioꝝ. Secūdo deum ad nos accelerare facit. Unde ps. Sagitte potentis acute ⁊c̄. Sicut enim ſtimulus aliquem ꝓuocat ad currendum ſic ⁊ oratio ignita deum ꝓuocat ad ſubueniendum. Tercio vicia incendit ⁊ conſumit. ideo ſubdiſ. cum carbonibꝫ deſolatorijs. Secundo thus. id eſt fumus thuris in altum aſcendit. ſic oratio aſcendit in celū maxime ſi ē lacrimoſa. Eccl. xxxv

Lacryme vidue a maxilla aſcendũt vſq3
ad celũ qñ eſt humilitate predita. Ibidẽ.
Oratio hũiliantis ſe penetrat nubes. qñ
eſt peccati pondere aliena. ideo dixit dñs
malis Iſa. j. Cum multiplicaueritis ora
tionem nõ exaudiam. manus veſtre ſang
uine plene ſunt. Tercio thus odorẽ red/
dit. ſic oratio ẽ odorifera maxime qñ fun
dit a corpe mortificato. a corde dilatato
⁊ a corde ꝑ ſpũalem leticiam renato. De
primis duobꝫ dr Apo. v. Hñtes ſinguli
citharas Glo. i. corpa mortificata. ⁊ phi
alas. i. corda lata ꝑ amorem plenas odo
ramentoꝝ. que ſunt orõnes ſcõꝝ. De ter
cio Eccle. l. Quaſi thus redolens in die
bus eſtatis. In eſtate em̃ odor thuris la/
tius ſentit. qꝛ tunc puritas aeris ⁊ ſere/
nitas maior habet. ¶ Tercio debemus of/
ferre mirrã mortificatõnis. Mirra habet
triplicem virtutem. ſ. expulſiuã. qꝛ expel/
lit vermes ⁊ ſerpẽtes. ſic mortificatio car
nis expellit omnes diabolicas tẽptatões
Eccle. xi. Malicia vnius hore facit obli/
uionem luxurie magne. Scḋo hꝫ ꝟtutẽ
ↄfortatiuam. qꝛ ↄfortat membra tenera ⁊
debilia. ſic mortificatio carnis aīm infir/
mum ⁊ debilem ↄſtantem facit. ij. Coꝛ. x
Cũ em̃ infirmor tunc fortior ſum ⁊ potẽs
Tercio habet ꝟtutem ↄſeruatiuã. qꝛ q̃tũ
diſſoluit tantum ↄſumit. ſic mortificatio
carnis gratias ⁊ virtutes ↄſeruat. ij. ad
Coꝛ. x. Uirtus ĩ infirmitate ꝑficit. ſicut
enim ſal preſeruat a putrefactõne vermiũ
ſic mortificatio a corruptiõe. Iõ neceſſe ẽ
vt oẽs iſto ſale ſaliant. marh. ix. Ois ei
hoſtia igne cremabitur ⁊ oĩs victima ſale
ſaliet.

¶ De ſanctis Fabiano ⁊ Sebaſtiano martyribus Sermo primus

Gladium euagi
nauerunt peccatores intenderũt
arcũ ſuũ vt decipiant paupem ⁊ inopem
vt trucidẽt rectos corde. Hodie celebrat
feſtiuitas Fabiani pontificis ⁊ ſebaſtiani
militis. Pulcra ↄiũctio pontificis ⁊ mi/
litis. ſiue vt oſtendatur ꝙ deus fecit nos
deo patri regnum ⁊ ſacerdotes. Siue vt
oſtendat ꝙ ad regnũ celoꝝ nõ ſolũ ꝑue/
niunt deuoti clerici ſed etiã fideles laici.
Siue vt oſtendat ꝙ illi ad deũ ꝑueniũt
qui ſibi aſſiſtunt ꝑ ocium ↄtemplatõnis
⁊ qui ſibi militant ꝑ laborem actõis ¶ In
verbis ergo premiſſis duo tangunt. Pri
mo ꝑſecutoꝝ crudelis ſeuicia cum dicit.
Gladium euaginauerunt peccatores ⁊c.
Scḋo ſcõꝝ innocens pena cum ſubdit.
Ut decipiant paupem ⁊c. Seuicia autẽ
peccatoꝝ ĩ duobꝫ apparet. ſ. in euaginãdo
gladiũ. ſ. quo ad Fabianũ quem decapi/
tauerũt. ⁊ intendendo arcum quo ad Se
baſtianũ quẽ ſagittauerũt. Circa primũ ¶
notandũ ꝙ mali habent gladios quos
euaginant ↄtra bonos. ⁊ boni habent gla
dios quos euaginant ↄtra malos. Hñt
quidem mali vnũ gladium in corde qui
eſt malicie. vnde Pſal. Gladius eoꝝ in
tret in corda ipſoꝝ. hũc euaginauerũt cũ
maliciam acuerũt ad ꝑſequendũ. Pſal.
Cõcepit dolorẽ ⁊ pepit iniquitatẽ. Aliũ
hñt in ore qui eſt gladiꝰ male lingue. ps.
Gladius in linguis eoꝝ. hũc euaginant
cum linguã laxant ad detrahendũ. Pſal.
Exacuerũt vt gladiũ linguas eoꝝ. Aliũ
habent in manu qui eſt malignitatis iniq
Pſal. De gladio maligno eripe me. hũc
euaginant cum manus extendunt ad pſe
quendũ Deut. xxxij. Euaginabo gladiũ
meũ interficiet eos manus mea. Primũ
gladiũ euaginauit decius ↄtra Fabianũ
cui ⁊ eccleſie magnam ꝑſecutõẽ ↄmouit
Secundũ euaginauit dyoclecianus ↄtra
Sebaſtianũ quem ſuũ ꝓditorẽ vocauit
⁊ multas blaſphemias ſibi dixit. Terciũ
vterq3 cõtra vtrũq3 euaginauit. dum ille
Fabianũ fecit occidi. ⁊ iſte Sebaſtianũ
fecit ſagittari. ¶ Scḋo boni hñt gladios